

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 13.01.2025 Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi: prokurör Margaret Beres
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 23231552913
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 1
Kahtlustatava nimi: xxxxxxxx xxxxxxxx

1. Kriminaalasja asjaolud

Põhja Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles kahtlustatakse xxxxxxxx xxxxxxxx KarS § 121 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et tema 06.09.2023 ajavahemikul 22:30-23:00 aadressil xxxxx xx Lasnamäe, Tallinn, Harju maakond lõi kannatanut xxxxx xxxxxxxx rusikaga näo piirkonda seejärel väänates kannatanut maha asfaldi peale lõi mitmel korral R.Sinotov`i jalgadega keha ja pea piirkonda, millega tekitas kannatanule füüsilist valu ja kehalsed vigastused.

Nimelt, vastavalt 06.09.2023 kell 21:40 vormistatud isiku läbivaatluse protokollile, kannatanul on fikseeritud: isiku nina on deformeeritud, ninast verejooks, punetus näol vasakul pool ja otsmikul on muhud.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla poolt 07.09.2023 koostatud patsiendikaardist nähtuvalt on fikseeritud järgmised vigastused: kolju. Ja näoluude hulgemurrud, samuti suu limaskestast hematoomid, huulel põrutushaavad.

Seega pani xxxxxxxx xxxxxxxx toime KarS § 121 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o teise inimese tervise kahjustamise, samuti valu tekitava kehalse väärkohtlemise.

Xxxxxx xxxxxxxx on kannatanuna 07.09.2023 kannatanuna üle kuulatud. Tema vigastused on fikseeritud isiku läbivaatluse protokollis, Tallinna Kiirabi nõudekirja vastuses ning Põhja-Eesti Regionaalhaigla nõudekirja vastuses. Juhtunut tõendavad häirekeskuse kõne, videosalvestis, kahtlustatava ütlused ja tunnistaja xxxxxxxx xxxxxxxx ütlused. Samuti, kahtlustatav tunnistab tehtut, annab selgitusi, kahetseb ja soovib kannatanuga leppida.

Kannatanu xxxxx xxxxxxxx esitas tsiviilhagi, milles nõuab kahtlustatavalt varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist kogusummas 1473.09 eurot.

2. Prokuratuuri seisukoht seoses kriminaalmenetluse lõpetamisega

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul kriminaalmenetluse lõpetada.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Kahtlustatava tegu on kvalifitseeritav KarS § 121 lg 1 järgi. KarS 121 lg-s 1 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus. Seega on tegemist teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3). Prokuratuur selgitab, et kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 alustel ei eelda kannatanu nõusolekut ning prokuratuuri pädevuses on antud otsustuse tegemine juhul, kui karistusseadustiku eriosa ei näe ette karistuse alammäära, mida antud juhul, ei esine. Järelikult on antud asjas menetluse lõpetamise pädevus prokuratuuril. Eelnev kehtib ka olukorras, kus KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel pandi isikule kohustus hüvitada kannatanule kahju ulatuses, mis on väiksem tsiviilhagis nõutust. KrMS § 202 lg 1 ja lg 2 p 1 kasutavad mõistet kuriteoga tekitatud kahju, mis võib erineda sellest, mis on kannatanu tsiviilhagiga esitatud nõue. Seega KrMS § 202 sõnastus ei sea menetluse lõpetamise eeldusena, et kannatanu tsiviilhagi peaks saama tervikuna rahuldatud.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Prokurör leiab, et käesolevas asjas ei ole kahtlustatava süü ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Toimiku materjalidest nähtuvalt olid nii kannatanu kui ka kahtlustatav alkoholihoobes. Samuti tuleb mõnda, et asjas ei ole üheselt tuvastatav, milline oli poolte panus konflikti tekkimisel ning eskaleerumisel. Arvesse tuleb võtta ka kannatanu panust konflikti.

Nimelt on toimikusse lisatud videosalvestiselt näha, kuidas kannatanu pihustab kell 21.55 kahtlustatavale näkku gaasi ning teeb seda pärast veel kahel korral. Samuti tuleb kriminaalasja menetlemisel arvesse võtta asjaolu, et kahtlustatav on varasemalt kriminaalkorras karistamata. Samuti ei ole kahtlustatavat karistatud ka peale kõnealust juhtumit kuritegude eest ning tal puuduvad kehtivad väärtekaristused. Karistusregistri ning muude andmete põhjal ei ole alust arvata, et kahtlustatava puhul oleks tavapärane tülisid füüsilise vägivallaga lahendada.

Avalik menetlushuvi puudub, kuivõrd kahtlustatavale etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata. Seetõttu kuulub kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. Kahtlustatava puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise.

Prokuröri hinnangul oleks mõistlik süü suurusega vastav tagajärg kahtlustatava puhul menetluse uuendamine uute tahtlike vägivallakuritegude toimepanemisel ühe (1) aasta jooksul alates käesoleva määruse sõlmimisest ning panna kahtlustatavale kohustus hüvitada kuriteoga tekitatud põhjendatud kahju.

3. Prokuratuuri seisukoht seoses tsiviilhagiga

Kannatanu esitas tsiviilhagi, milles kokkuvõtvalt nõuab kahtlustatavalt varalise kahju väljamõistmist summas 173.09 eurot ning moraalselt kahju väljamõistmist summas 1300 eurot. Kokku on kannatanul tekkinud tema hinnangul kahju summas 1473.09 eurot.

Varalise kahju tõendamiseks esitas kannatanu järgmised tõendid:

1. xxxxxxxx maksekviitung arve nr: 18248-LV306, summas 22.30 eurot;
2. xxxxxx maksekviitung arve nr: 18250-LV306, summas 5.47 eurot;
3. xxxxxxxx visiiditasu arve nr: MH23180908, summas 5 eurot;
4. xxxxxxxx maksekviitung arve nr: 152869, summas 8.55 eurot;
5. xxxxxxxx maksekviitung, summas 7.19 eurot;
6. xxxxxx arve nr. 33109, summas 124.58 eurot.

Kannatanu palub hüvitada eelnimetatud summa VÕS § 1043 hüvitada kontole xxxxxx xxxxxxxx EE072200221012240161 (Swedbank).

Prokurör leiab, et põhjendatud on kannatanu hagiavaldus seoses varalise kahju nõudega summas 173.09 eurot.

Põhjendatud ei ole aga kannatanu nõudesumma seoses mittevaralise kahju hüvitamisega. Riigikohus on varasema analüüsi tulemusena järeldanud, et aastatel 2018-2020 on kohtud sarnase kvalifikatsiooniga juhtudel mittevaralise kahju hüvitamiseks mõistnud mediaani summa 500 eurot (seejuures väikseim hüvitis summas 50 eurot ja suurim summas 2000 eurot). Nii on Harju Maakohus asjas nr 1-17-3167 KarS § 121 lg 2 p 1 kvalifitseeritava teo järgi (tervisekahjustuse tekitamine, mis kestab vähemalt 4 nädalat) pidanud mõistlikuks mittevaraliseks hüvitiseks olukorras, kus süüdistatav põhjustas kannatanule peaajuvapurustuse, ninaluu murru, parema silmakoopa põhja murru, põrutushaava silmalaul, näo paremapoole turse ja kahe lõikehamba murru, 800 eurot. Riigikohus on 11.11.2021 asjas nr 1-20-3535/66 sedastanud, et mittevaralise kahju hüvitise suuruse otsustab kohus VÕS § 127 lg 6 ja

§ 134 lg 5 ning KrMS § 381 lg 6 ja TsMS § 233 lg 1 kohaselt diskretsiooni alusel. Mõistliku rahasumma väljamõistmisel arvestatakse, ja seda ka sõltumata poolte taotlustest, rikkumise laadi ja raskust, rikkuja süüd ning selle astet, poolte majanduslikku olukorda, kannatanu enda osa kahju tekkimises jt asjaolusid, millega arvestamata jätmine võiks kaasa tuua ebaõiglase hüvitise määramise. Mittevaralise kahju hüvitis väljendab teatud ulatuses alati ka seda, millisel määral on rikkuja õigusvastane tegu konkreetse üksikjuhtumi asjaolusid silmas pidades hukkamõistetav (p-d 18 ja 19). Prokurör leiab, et ka käesolevas asjas tuleb mittevaralise hüvitise määramisel eelnimetatud asjaolusid kaaluda.

Arvestades kannatanule tekitatud vigastusi (nina on deformeeritud, ninast verejooks, punetus näol vasakul pool ja otsmikul on muhud), varasemat kohtupraktikat, mõlema poole panust konflikti tekkimisel ja olukorra eskaleerimisel (sh kannatanupoolne korduv gaasi pihustamine), rikkuja vähest süüd ning majanduslikku olukorda, leiab prokurör põhjendatuks mittevaralise kahju hüvitise määramist summas 50 eurot.

XXXXXXXXX XXXXXXXXX on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231552913 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

2.1. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel XXXXXXXX XXXXX kohustub hüvitama kannatanule XXXXXXXX XXXXXXXX tekitatud kahju summas **223,09 eurot** kannatanu XXXXX XXXXXXXX arveldusarvele XXXXXXXX (Swedbank) (selgitusse märkida kahju hüvitamine kriminaalasjas 23231552913). Maksekorraldused igakordsel tasumisel saata e-postile margaret.beres@prokuratuur.ee. Tähtajaks määrata: 6 kuud alates määruse koostamisest, s.o. **13.07.2025**.

2.2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel hoiduda uute tahtlike vägivallakuritegude toimepanemisest. Tähtajaks määrata: 12 kuud alates määruse koostamisest, s.o. **13.01.2025**

3. Tõkendi tühistamine: puudub

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD paat, millel on kujutatud kaamerapildi salvestus ning 1 DVD plaat, millel on kujutatud häirekeskuse kõne - jätta kriminaalasja juurde.

5. Vahistuse andmed: ei kohaldata.

6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: mitte kustutada.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saata kahtlustatavale XXXXXXXX XXXXXXXX, kannatanule XXXX XXXXXXXX ning Tervisekassale.

9. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja

Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn.

11. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Margaret Beres

Prokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Minule on selgitatud kuriteo tunnustega teo olemust ja kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Samuti on selgitatud, et vastavalt KrMS § 202 lg 6, kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud käesoleva paragrahvi kohaselt, ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse oma määrusega ja saadab kriminaalasja kohtusse.

Olen kohustustega nõus:

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kahtlustatav

.....

Tõlk